

gemeente
SCHIERMONNIKOOG

Aardgasvrij Eiland
Natuurlijk Warm

WERKBLAD VERVANGEN GLAS & KOZIJNEN

DIEREN IN EN OM UW WONING BESCHERMEN

Wilt u kozijnen inclusief het glas vervangen van uw woning? Zorg er dan voor dat dieren in en om uw huis geen last hebben van de werkzaamheden.

U kunt bij onze energiecoach opvragen welke beschermde dieren in en om uw huis (kunnen) wonen. Dat kunnen bijvoorbeeld huismussen, huiszwaluwen, gierzwaluwen en/of vlermuizen zijn. De energiecoach is te bereiken via telefoon: 0519 - 53 50 99, e-mail: info@aardgasvrij-eiland.nl of tijdens het inloopspreekuur op donderdagochtend in het gemeentehuis.

De dieren die in en om uw huis wonen, moet u dan beschermen bij het vervangen van de kozijnen en het glas. Hieronder leest u hoe u dat doet.

WANNEER MAG WAT?

U mag kozijnen inclusief glas op de beneden- en bovenverdieping **het hele jaar door** vervangen. U moet uw aanpak in de meeste maanden wel aanpassen, zodat (beschermde) dieren er geen last van hebben (zie de tabel hieronder). Dit is belangrijk tijdens die maanden omdat ze dan het meest kwetsbaar zijn. Bijvoorbeeld omdat ze dan broeden, jongen hebben, slapen of ze door de kou extra kwetsbaar zijn.

Wanneer glas+kozijnen vervangen	Jan	feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Huismus												
Huiszwaluw												
Gierzwaluw												
Vleermuis												

 U mag nu glas en kozijnen vervangen

 U mag nu glas en kozijnen vervangen, maar moet wel uw aanpak aanpassen. De dieren zijn nu extra kwetsbaar.

ANDERE AANPAK IN DE ORANJE MAANDEN

Wat moet u dan in de oranje maanden anders doen bij het vervangen van kozijn inclusief glas? Afhankelijk van welk beschermd dier in en om uw huis kan zitten, leest u dat hieronder.

Voor de huismus:

Gaat u kozijnen en glas vervangen op de bovenverdieping? Hou er dan bij het plaatsen van de steiger rekening mee dat de nesten bereikbaar blijven. De nesten van huismussen zitten vaak onder dakpannen. Ze komen er meestal in via een dakgoot of losse dakpan.

Voor de huiszwaluw:

De nesten moeten bereikbaar blijven. De nesten van huiszwaluwen zijn meestal goed te zien. Ze zitten aan de buitenkant van het huis en zijn komvormig.

Voor de gierzwaluw:

- Gaat u kozijnen en glas vervangen op de bovenverdieping? Hou er dan bij het plaatsen van de steiger rekening mee dat de nesten bereikbaar blijven. De openingen voor de nesten zitten vooral bij de kopgevels of gevels met kantpannen (de pannen aan de rand van het dak).
- Gierzwaluwen laten zich eerst een aantal meters vallen om weg te kunnen vliegen van het nest. Daarom moet u een ruimte vrijhouden tot het liefst 3 meter onder deze openingen. Een steigerdoek gebruiken is daarom meestal niet mogelijk. Wel kunt u een rolsteiger of hoogwerker gebruiken.

Voor de vleermuis:

Zorg ervoor dat u bij het vervangen van het kozijn geen vleermuizen opsluit in de spouw. De spouw moet na het vervangen van de kozijnen ook weer bereikbaar zijn voor vleermuizen om in te wonen. Dit doet u zo:

- Voor start van de werkzaamheden:
 - verwijder het oude kozijn voorzichtig;
 - als het kozijn is verwijderd, moet u de gaten (spletten en holtes) onder het kozijn en de open spouw controleren om te kijken of er vleermuizen zitten;
 - als er vleermuizen zitten, leg dan de werkzaamheden direct stil en vraag een ecologisch deskundige om advies;
 - als er geen vleermuizen zitten, dan kunt u doorgaan met de werkzaamheden.
- Tijdens de werkzaamheden:
 - zorg bij gebruik van een steiger ervoor dat deze de openingen in uw spouw voor de vleermuizen niet afsluit. Dit zijn vaak open stootvoegen* of kantpannen (de pannen aan de rand van het dak). Probeer een meter afstand te houden van deze openingen. Gebruikt u steigerdoeken, rol ze dan voordat de zon ondergaat op en rol ze pas na zonsopkomst weer uit. Open stootvoegen moeten ook open blijven.
- Afronding werkzaamheden:
 - U mag loodslabben niet dicht kitten. Dit zijn de stukken lood die ervoor moeten zorgen dat er geen regen in de muur loopt. Er moet een kleine ruimte tussen de loodslabben overblijven. Zo houden vleermuizen toegang tot hun woonruimte.
 - Ook stootvoegen* en kieren moet u open laten of weer open maken, zodat vleermuizen de spouw weer in en uit kunnen.
 - Zorg ervoor dat vleermuizen na afronding van de werkzaamheden voldoende woonplekken in uw huis houden. Hoe u dit doet, leest u hieronder.
- *Een open stootvoeg is een rechtopstaande voeg die is opengelaten bij het voegen, meestal om te ventileren.*

HOE VIND IK EEN ECOLOOG?

Een ecooloog vindt u bijvoorbeeld via het Netwerk Groene Bureaus (www.netwerkgroenebureaus.nl). Dit is de organisatie waarin veel ecologen samenwerken. De leden van deze organisatie houden zich aan de door hen gemaakte gedrags- en kwaliteitseisen.

WOONPLEKKEN VOOR VLEERMUIZEN MAKEN

Vleermuizen hebben voldoende plek nodig om te kunnen wonen. Als vleermuizen voor de werkzaamheden goed konden wonen in uw huis - en die woonplekken zijn niet meer bereikbaar door deze werkzaamheden - dan moet u ervoor zorgen dat ze ook daarna een goede plek hebben. Hieronder leest u hoe u dat doet.

1. Bent u klaar met de werkzaamheden? Dan kunt u op de volgende manieren de vleermuizen weer een plekje in uw woning zelf geven:
 - a. Maak een toegang tot het dak door ruimtes tussen de dakpannen en het dak vrij te houden.
 - b. Hou openingen van ongeveer 1,5 tot 2 cm vrij aan de onderkant van het dak.
 - c. Als er een spouwmuur is: hou dan een paar stootvoegen open zodat vleermuizen hierdoor de spouw in kunnen.
 - d. Als er overhangende dakpannen zijn, dan kunt u de ruimte tussen deze dakpannen en de kopgevel vrijhouden.
2. Lukken de acties zoals hierboven onder 1 genoemd niet? Plaats dan vleermuiskasten of liever nog inbouwkasten in de muur. Deze kasten moeten vleermuizen een goede woonplek bieden. Dat betekent dat de kasten:
 - a. minimaal 50 centimeter hoog en 20-30 centimeter breed moeten zijn;
 - b. moeten bestaan uit één, maar liever nog uit twee ruimten;
 - c. een opening van ongeveer 1,5 cm hebben waardoor vleermuizen naar binnen kunnen komen;
 - d. minimaal drie meter, maar liever nog vier tot vijf meter hoog zitten;
 - e. zo hangen dat de vleermuizen veilig uit kunnen vliegen (er mogen geen hindernissen zijn op minimaal 1 meter breed en 3 meter diep afstand van de opening);
 - f. op een donkere plek hangen, dus op een plek die niet door lampen wordt verlicht;
 - g. op een veilige plaats hangen waar natuurlijke vijanden niet kunnen komen;
 - h. gemaakt zijn van duurzaam materiaal.
3. Zorg ervoor dat de vleermuizen voldoende te eten hebben. Dat kan door in uw tuin verschillende soorten planten te planten die veel nectar leveren. Hier komen insecten op af en die zijn weer voedsel voor vleermuizen.

De kleine lettertjes

Aardgasvrij Eiland heeft dit werkblad met zorg gemaakt. Toch kan het zijn dat er fouten in zitten of informatie niet klopt. Heeft u fouten of onjuiste informatie in dit werkblad gevonden? Geef dit dan aan ons door via info@aardgasvrij-eiland.nl. Meer informatie over Aardgasvrij Eiland vindt u op www.aardgasvrij-eiland.nl, bij de energiecoach (te bereiken via telefoon: 0519 - 53 50 99 of e-mail: info@aardgasvrij-eiland.nl) of tijdens het inloopsprekuren op donderdagochtend in het gemeentehuis.